

BIRŽŲ RAJONO KRATIŠKIŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS IŠORINIO VERTINIMO TRUMPOJI ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. vasario 6–9 d.

Vizito tikslas – mokyklų veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Margarita Vilkonienė – vadovaujančioji vertintoja.

Asta Malčiauskienė, Edita Dilienė, Nijolė Zabukienė.

Vizito metu stebėtos 37 veiklos, įskaitant bendrojo ugdymo dalykų pamokas, neformaliojo švietimo užsiėmimus, klasių valandėles. Vertinimo metu gilintasi į mokinių, mokytojų ir specialistų veiklą pamokose, mokyklos vadovų, klasių vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, kalbėtasi su Mokyklos, Metodine, Mokytojų bei Mokinių tarybomis, įsivertinimą koordinuojančia grupe, Vaiko gerovės komisija, bibliotekos darbuotojomis, ugdymo karjerai koordinatorė, mokinių tėvais. Analizuota mokyklos veikla, nagrinėti mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai. Darbe vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu (2016 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. V-1167 redakcija), Mokyklų išorės vertintojų elgesio kodeksu, informacijos fiksavimo formomis, naudotasi Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikoje aprašytais bendrojo ugdymo mokyklos veiklos rodikliais.

Išorės vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad rekomenduojamus patobulinimus Biržų r. Kratiškių pagrindinė mokykla gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama savo vidaus išteklius:

- siekiant veiksmingo mokymosi įprasminimo, mokymosi savivaldumo ir konstruktyvumo mokytojams būtų tikslinga perimti mokykloje dirbančių pradinių klasių, etikos, kūno kultūros mokytojų patirtį, be to, būtų pravartu bendradarbiauti su kitomis ugdymo įstaigomis: stebėti, analizuoti ir vertinti kitų mokyklų mokytojų gerą patirtį. Šiuo aspektu būtų tikslinga rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus konsultacinė pagalba identifikuojant gerą patirtį kitose rajono mokyklose.

- tobulinant pažangos matavimo bei mokinių įsivertinimo pamokoje kokybę mokytojams vertėtų tikslingai analizuoti mokslinę bei metodinę literatūrą (daug jos sukaupta IQES online interneto platformoje).

MOKYKLOS KONTEKSTAS

Kratiškių pagrindinė mokykla, įsikūrusi Kratiškių kaime, 12 kilometrų nutolusiame nuo Biržų miesto ir 13 kilometrų – nuo Vabalninko gyvenvietės. Tai viena iš didesnių Širvėnos seniūnijos įstaigų. Mokyklai priskirta aptarnavimo teritorija gana plati – 63 proc. mokinių yra atvežami iš 29 kaimų. Susisiekimas su miestu yra labai geras, todėl nedidelė dalis kaimo vaikų mokosi miesto mokyklose (tėvai dirba Biržuose). Mokinių skaičius kiekvienais metais mažėja dėl demografinių procesų, būdingų visiems Lietuvos kaimams ir miesteliams: dalis kaimo šeimų yra emigravę. Šių metų rugsėjo mėnesio duomenimis mokykloje mokosi 76 mokiniai (praėjusiais mokslo metais mokėsi 81, o 2014–2015 m. m. – 88 mokiniai). Vizito metu mokykloje dirbo 19 mokytojų, jiems vadovauja III vadybinę kategoriją turinti mokyklos direktorė.

Daugumos mokyklą lankančių šeimų socialinė-ekonominė padėtis yra vidutinė. Mokyklos pateiktais duomenimis, 36 proc. tėvų yra bedarbiai arba verčiasi sezoniniais darbais. 44 proc. mokinių maitinami nemokamai.

STIPRIEJI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Mokinių įsitraukimas į mokyklos bendruomenės gyvenimą (1.1.1. – 3 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Mokykloje sudarytos tinkamos sąlygos mokinių socialinei raidai ir jų įsitraukimui į bendruomenės gyvenimą. Dauguma klasių valandėlių yra skirtos mokinių bendradarbiavimo gebėjimų stiprinimui, pilietiškumo ugdymui. Organizuojant popamokinius renginius, akcijas yra ne tik tenkinami mokinių socializacijos poreikiai, bet ir kryptingai formuojamos mokinių vertybinės nuostatos, būtinos bendruomeniškumui užtikrinti, t. y. kultūringas elgesys, pagarba, tolerancija. Mokiniai skatinami dalyvauti mokyklos ir rajono renginiuose, kurie stiprina jaunosios kartos patriotizmą, pagarbą krašto kultūrai. Pastebėta, kad mokinių iniciatyvos, veikla ir pasiekimai pripažįstami, o tai, savo ruožtu, stiprina mokinių bendruomeniškumą. Mokinių įsitraukimas į mokyklos bendruomenės gyvenimą padeda formuoti mokinių kultūringo elgesio, pagarbaus pilietiško požiūrio į visus žmones, pagalbos vieni kitiems nuostatas, tuo pačiu – didina mokinių savigarbą, todėl šis veiklos aspektas yra vertinamas kaip stiprioji mokyklos veiklos sritis. Siekiant paties aukščiausio minėto veiklos aspekto kokybės lygmens vertėtų daugiau dėmesio mokinių bendruomeniškumo ugdymui skirti pamokose (taikant mokymosi bendradarbiaujant metodus).

Pagalba planuojant karjerą (1.1.1. – 3 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Mokykla, teikdama profesinio švietimo ir karjeros planavimo pagalbą, tinkamai panaudoja turimas galimybes ir padeda daugumai mokinių sėkmingai pasirinkti savo kelią, todėl pagalba planuojant karjerą yra vertinama kaip stiprusis veiklos aspektas. Mokykloje aktyviai vykdomos profesinio informavimo ir ugdymo karjerai veiklos, į karjeros ugdymą siekiama įtraukti tėvus (periodiškai atliekamos tėvų apklausos, organizuojama tradicinė atvirų durų diena „Šok į tėvų klumpes“ ir pan.).

Pagalba mokiniui (2.1.3. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Nors mokykla neturi pagalbos specialistų, pagal kompetenciją užtikrinančių aukščiausių mokiniams teikiamos pagalbos kokybę ir veiksmingumą (socialinio pedagogo ir psichologo), rezultatyvus bendradarbiavimas su PPT specialistais, kryptinga ir kvalifikuota pedagogų veikla siekiant užtikrinti mokinių saugumą bei gerovę iš dalies kompensuoja minėtųjų specialistų trūkumą. Mokyklos vadovas, mokytojai, klasių vadovai gerai žino mokinių gyvenimo kontekstą, atsižvelgia į jį organizuodami mokinių ugdymą. Daug dėmesio skiriama mokinių saugumo užtikrinimui, prievartos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių prevencijai. Bendrosios rūpinimosi mokiniais politikos nuostatų įgyvendinimą koordinuoja Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK). Ši darbo grupė inicijuoja susitarimus dėl tinkamo mokinių elgesio, asmeninės atsakomybės bei tarpusavio paramos, padeda spręsti pamokų lankomumo, elgesio ir drausmės, nesimokymo problemas. Vertinimo savaitę fiksuotas geras pamokų lankomumas, neužfiksuotas nei vienas vėlavimo į pamoką atvejis. Atsižvelgiant į pateiktus duomenis daroma išvada, kad pagalba mokiniui yra vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Klasės valdymas (2.2.2. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Vertinimo savaitę daugumoje (78 proc.) stebėtų pamokų fiksuotas palankus mokymuisi klasės valdymas, susitarimų dėl tvarkos ir elgesio taisyklių laikymasis, pageidaujamo elgesio skatinimas bei tinkamas emocinis mikroklimatas (vyravo pagarba, mokytojo pagyrimai žodžiu, skatinta dirbti porose). Kalbinti mokytojai, mokiniai bei jų tėvai patvirtino, kad šilti mokinių ir mokytojų santykiai pamokose padeda siekti užsibrėžtų tikslų, kuria palankų mokymuisi mikroklimatą, motyvuoja mokinius veiklai. Atsižvelgiant į tai geras klasės valdymas pamokose vertinamas kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas. Siekiant dar aukštesnės šios veiklos kokybės, vertėtų veiksmingai išnaudoti savivaldaus mokymosi galimybes.

Santykiai ir mokinių savijauta (2.3.2. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Daugumoje (81 proc.) stebėtų pamokų fiksuoti geri ir labai geri mokinių bei mokinių ir mokytojų tarpusavio santykiai, nulėmę gerą mokinių savijautą ir mikroklimato kokybę. Net 36 proc. stebėtų pamokų šis veiklos pamokoje aspektas buvo įvardintas kaip ypatingai sėkmingas. Vertintojų

pastebėjimus patvirtino pokalbiai su įvairiomis bendruomenės grupėmis: mokiniai tvirtino, kad daugumos mokinių santykiai su bendraklasiais ir mokytojais yra draugiški, geranoriški ir pagarbūs, mokiniai gali reikšti savo nuomonę, jaučiasi saugūs ne tik pamokų, bet ir pertraukų metu; kalbinti tėvai teigė, kad mokykloje vyrauja labai gera emocinė atmosfera. Pagarba ir pasitikėjimu grįsti tarpusavio santykiai lemia mokinių savijautą, o tai, savo ruožtu, turi įtakos mikroklimato kokybei bei mokymosi rezultatams – išorės vertintojai daro išvadą, kad santykiai ir mokinių savijauta yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Renginių įvairovė (2.3.2. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Mokiniai turi galimybę dalyvauti mokyklos, rajono ir nacionalinio lygmens renginiuose (dalykinėse olimpiadose, meninio skaitymo, technologijų, literatūriniuose konkursuose). Mokyklos organizuojamos pilietinės akcijos, sporto renginiai, projektinė veikla, kūrybinių darbų parodos draugėn suburia ne tik mokyklos bendruomenę, bet ir Kratiškių žmones. Intensyvus mokyklos gyvenimas, mokyklos ir vietos gyventojų kartu patiriami nuotykių stiprina įstaigos vaidmenį vietos bendruomenėje, padeda gerinti mokyklos įvaizdį: kalbinti vietos bendruomenės nariai demonstravo pozityvų požiūrį į mokyklą, tvirtino, kad šioje ugdymo įstaigoje yra jaučiamas tikras bendruomeniškumas; kaimo bendruomenės atstovai tikino, kad mokykla dėl savo kultūrinių iniciatyvų yra reikšminga ne tik kaimui, bet ir rajonui. Išvardinti faktai leidžia tvirtinti, kad mokyklos renginių įvairovė padeda tobulinti mokinių bendrąsias kompetencijas, skatina asmenybės ūgtį, todėl tai vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokymasis kitoje aplinkoje (3.2.1. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Vizito savaitę nustatyta, kad dauguma mokytojų, siekdami užtikrinti realų, pasaulio pažinimu pagrįstą mokinių mokymąsi, planuoja ir organizuoja ugdymąsi ne mokyklos teritorijoje. Organizuotos pamokos Valstybės pažinimo centre (Vilniuje), Balio Sruogos gimtinėje (Baibokuose), Rinkuškių šiltnamiuose, muziejuose, Biržų Jurgio Bielinio viešojoje bibliotekoje, Biržų šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje suteikė galimybę daugumai mokinių įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Į pamokų-educacinių išvykų organizavimą įtraukiami ir tėvai: kai kada pamokos vedamos tėvų darbovietėse. Tikslingai organizuojami profesinio veiklinimo vizitai (pvz., Biržų technologijų ir verslo mokymo centre, Kupiškio technologijų ir verslo mokykloje). Mokyklos pateiktos informacijos duomenimis, per mokslo metus mokiniai turi galimybę dalyvauti vidutiniškai 25 netradicinėse veiklose. Atsižvelgiant į tai, kad edukacinės išvykos vyksta planingai ir reguliariai, yra mėgstamos mokinių, daroma išvada, kad mokymasis kitoje aplinkoje yra geras, ir tai vertinama kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Mokyklos vadovo įsipareigojimas bendruomenei (4.1.2. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Mokykloje įvairiai veiklai atlikti yra buriamos darbo grupės, pavyzdžiui, veiklos įsivertinimui atlikti, mokyklos strateginio plano, ugdymo plano, metinių veiklos planų rengimui. Vizito savaitę stebėtos pavienės ryškesnės asmeninės iniciatyvos skleidžiant gerąją metodinę patirtį: pavieniai mokytojai rengia pranešimus seminaruose, konferencijose, veda seminarus, atviras pamokas kolegoms ir rajono mokytojams. Mokykloje yra neabejingų jai tėvų ir mokinių, kurie stengiasi būti šios mokyklos lyderiais, gali daug prisidėti prie šios mokyklos pažangos. Dauguma kalbintų pedagogų, tėvų, kaip svarbiausių mokyklos lyderę įvardijo direktorę, kurios iniciatyvos, konstruktyvi veikla bei nusiteikimas ir gebėjimas bendradarbiauti skatina mokyklos tobulėjimo procesus. Be to, vertinimo savaitė akivaizdžiai iliustravo, kad mokyklos vadovo įsipareigojimas bendruomenei ne tik daro teigiamą įtaką mokyklos valdymo kokybei, tačiau ir stiprina bendruomenės narių pokyčių valdymo kompetenciją. Atsižvelgiant į tai mokyklos vadovo įsipareigojimas bendruomenei yra traktuojamas kaip vienas stipriųjų mokyklos veiklos aspektų.

Bendradarbiavimo kultūra (4.2.1. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 3 lygis). Darbuotojai (mokytojai, specialistai, aptarnaujantis personalas) laiko save komanda, siekiančia bendrų tikslų. Jų darbas organizuojamas vadovaujantis mokyklos nuostatais, darbo tvarkos taisyklėmis, pareiginiams nuostatais, direktoriaus įsakymais, reglamentuojančiais darbo tvarką mokykloje. Daliai trumpalaikių ir ilgalaikių darbų atlikti yra buriamos darbo grupės. Iš pokalbių su mokyklos

direktore, Mokytojų metodinės grupės nariais paaiškėjo, jog dalis pedagogų aktyviai įsitraukia į veiklos planavimo bei organizavimo procesus. Mokytojai teigė, kad darbo grupėse pareigomis pasiskirstoma atsižvelgiant į turimą kompetenciją. Mokytojai stengiasi dirbti kaip vieninga komanda ir siekti bendrų rezultatų. Išorės vertintojai daro išvadą, kad sutelktas bendras darbas palaiko mokyklos personalą, buria solidarią bendruomenę. Tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

Mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 3 lygis). Mokykla stengiasi būti atvira bendruomenei, aktyviai prisideda prie tautinio paveldo puoselėjimo bei kartų bendrystės stiprinimo. Išorės vertintojai daro išvadą, kad paveikus bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, kaimo bendruomene, vykdomos bendros veiklos su socialiniais partneriais sudaro galimybes mokytojams ir mokiniams plėtoti individualius gebėjimus, praturtina mokinių formalųjų ir neformalųjų ugdymą, padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Todėl mokyklos tinklaveika vertinama kaip stiprusis mokyklos veiklos aspektas.

TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Individualios mokinių pažangos matavimas pamokoje (1.2.1. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 2 lygis). Stebėtose pamokose nepakankamai dėmesio skirta atskirų mokinių pažangos matavimui lyginant su išsikeltu mokymosi uždaviniu, retai skatintas efektyvus įsivertinimas. Pastebėta, kad daugeliu atvejų, apibendrinant pamoką, buvo aptariama veikla, pamokos turinys, emocijos, tačiau nebuvo iš esmės aptariama mokinių asmeninė pažanga arba ji aptarta paviršutiniškai. Atsižvelgiant į pateiktus duomenis daroma išvada, kad individualios mokinių pažangos matavimas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Aptariant pamokos rezultatus vertėtų orientuotis į konkretų, pamatuojamą mokymosi uždavinį, t. y. į numatytąjį mokymosi rezultatą bei vertinimo ir įsivertinimo kriterijus. Jei pamokoje daugiau dėmesio būtų skiriama asmeninės mokinių pažangos išryškinimui, aptarimui, fiksavimui, o pamokos rezultatai būtų aptariami siejant juos su išsikeltu mokymosi uždaviniu, tikėtina, stiprėtų asmeninė kiekvieno mokinio atsakomybė už mokymosi rezultatus, būtų ugdomi mokinių metakognityviniai gebėjimai.

Ugdymosi tikslų pagrįstumas ir sąryšingumas pamokoje (2.1.1. – 2 lygis; nurodytas rodiklis – 2 lygis). Aiškių susitarimų dėl nuoseklios bendrųjų ir dalykinių kompetencijų integracijos pamokose mokykla neturi, tai patvirtino kasdienė ugdomoji praktika: vizito savaitę daugumoje (87,7 proc.) stebėtų pamokų buvo planuota ugdyti tik bendrąsias kompetencijas ir tik pavienėse pamokose (12,3 proc. stebėtų pamokų) buvo numatytas visybiškas ugdymas. Pamokų stebėjimo protokoluose užfiksuoti duomenys rodo nepakankamą ugdymo(si) tikslų ir uždavinių pagrįstumą bei sąryšingumą daugumoje (91,2 proc.) stebėtų pamokų: Tik mažesnėje dalyje (18,2 proc.) stebėtų pamokų, pedagogai, planuodami bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymą tinkamai pasirinko mokymosi metodus, mokymosi priemones, organizavo veiksmingą pažangos ir pasiekimų vertinimą bei pritaikė mokymosi aplinką. Atsižvelgiant į pateiktus faktus daroma išvada, kad ugdymosi tikslų pagrįstumas ir sąryšingumas pamokoje yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas. Planuojant ugdymą, pedagogams būtina perimti esmines šiuolaikinės švietimo politikos nuostatas dėl visybiško mokinių ugdymo (t. y. nuoseklaus dalykinių, bendrųjų bei asmeninių kompetencijų ugdymo pamokose). Pedagoginės veiklos sėkmę minėtuoju aspektu užtikrintų ugdymo tikslų, mokymo(si) uždavinių bei mokymo metodų, priemonių, veiklų dermė.

Mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 2 lygis). Daugiau nei pusėje (51,5 proc.) stebėtų pamokų buvo fiksuotas vienakryptis, mokinių smalsumo, entuziazmo ir mokymosi džiaugsmo, o tuo pačiu – asmenybės augimo neskatinantis informacijos perteikimas iš mokytojo mokiniui. 36 proc. stebėtų pamokų mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai, t. y. derino kolektyvinį mokymą su individualiu mokymusi, drąsino ugdytinius mokyti ne tik iš sėkmių, bet ir iš padarytų klaidų. Tik dviejose pamokose vyravo išties šiuolaikinės mokymosi nuostatos. Išsami stebėtų pamokų protokolų analizė parodė, kad tradicine poveikio pedagogine paradigma

grindžiamose pamokose dėl mokytojų dominavimo mokiniams trūko aktyvių ir prasmingų ugdymo(si) veiklų, kurios skatintų smalsumą ir entuziazmą, sudarytų sąlygas kurti idėjas ir jas įgyvendinti, išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą, patirti mokymosi sėkmę. Net 57 proc. stebėtų pamokų mokymosi uždaviniai buvo orientuoti į veiklą, nepakankamai konkretūs, tai nepadėjo stiprinti mokinių atsakomybės mokantis. 24 proc. stebėtų pamokų įvardinti tobulintini ugdomosios veiklos pamokose aspektai yra susiję su nepakankamai veiksmingu mokymosi įprasminimu, pavyzdžiui, „nepakankamai panaudojama mokinių patirtis“, „tradiciniai mokymo metodai nepakankamai stimuliuoja aktyvų mokymąsi“, „neskirta dėmesio mokymo(si) įprasminimui“, „trūko metodų įvairovės, mokiniai nuobodžiavo“, „neužtikrinamas mokymosi konstruktyvumas“ ir pan. Atsižvelgiant į tai, kad tik prasmingas mokymas(is) padeda įgyti asmenybę auginančios mokymosi patirties, sudaro sąlygas ugdytis realiam gyvenimui aktualius mąstymo ir veiklos įgūdžius, šis ypatingai aktualus veiklos aspektas – mokymosi įprasminimas – traktuojamas kaip tobulintinas. Siekiant įprasminti mokymą(si) mokytojams vertėtų iš esmės keisti mokymo nuostatas ir kvalifikacijos tobulinimui skirtuose renginiuose įgytas žinias intensyviau taikyti kasdienėje ugdymo praktikoje, t. y. pamokose taikyti smalsumą, mokymosi entuziazmą žadinančius bei motyvaciją palaikančius metodus, organizuoti aktyvias, mokymosi džiaugsmą keliančias veiklas, nuolat mokiniams akcentuoti prasmingą mokymo turinio ryšį su gyvenimu.

Mokymosi savivaldumas ir konstruktyvumas (2.3.1. – 2 lygis; nurodytas aspektas – 2 lygis). Beveik visose pamokose (90 proc.) mokytojai patys skelbė pamokos uždavinį, tačiau tik pavienėse pamokose į mokymosi planavimą buvo įtraukti mokiniai. Tik nedidelėje dalyje (24 proc.) aplankytų pamokų buvo tinkamai organizuota pažangos stebėsena (išmokimą siejant su pamokos uždaviniu), buvo užfiksuoti prasmingai žinomų ir nežinomų dalykų ryšiai, mokiniai gebėjo diskutuoti, drąsiai reikšti savo nuomonę. Šiose pamokose buvo fiksuota aukšta mokinių mokymosi motyvacija, mokinių susidomėjimas, aktyvus įsitraukimas į konstruktyvų dialogą, jie gebėjo išsakyti savo nuomonę, tačiau daugumoje (51 proc.) pamokų trūko savivaldaus ir konstruktyvaus mokymosi: mokiniams trūko savarankiškumo atliekant užduotis, jie vykdė mokytojų nurodymus, turima mokinių patirtis buvo menkai panaudota, fragmentiškai išryškintos sąsajos tarp to, ką mokiniai žino ir ko nežino, mokėjimui mokyti sudarytos minimalios sąlygos, mokytojai mažai skatino mokinių pagalbą vienas kitam. Pamokų metu mokiniai dažniausiai sėdėjo tradiciškai po du, bendradarbiavimo elementai dirbant porose užfiksuoti tik 30 proc. stebėtų pamokų; šešiose iš jų (18 proc.) ši veikla buvo veiksminga ir įvertinta kaip stiprusis pamokos aspektas. Išvardinti faktai leidžia daryti išvadą, kad mokinių savivaldumas mokantis ir mokymosi konstruktyvumas turi trūkumų ir yra tobulintinas veiklos aspektas.

Mokinių įsivertinimas (2.4.2. – 2 lygis). Tik mažoje dalyje (15,1 proc.) pamokų mokytojai organizavo mokinių įsivertinimą, ir tai buvo daryta spontaniškai, iš anksto neaptarus įsivertinimo kriterijų, nepasirinkus tinkamų įsivertinimo būdų, todėl ši veikla vertinta kaip nepakankamai veiksminga. Be to, pastebėta, kad pasiekimų įsivertinimas dažniausiai nesietas su išmokimu: net 43,2 proc. stebėtų pamokų mokiniai mokyti įsivertinti keliant spalvotas korteles ar korteles su tam tikra emociine išraiška, kai kada – atsakant į klausimą „Kaip sekėsi“, tačiau nei vienas iš paminėtųjų įsivertinimo būdų nesietas su pamokos pradžioje pateiktu mokymo(si) uždaviniu. Apibendrinant pamoką mokiniams retai teikta pagrįsta vertinimo informacija apie individualius kiekvieno mokinio ar mokinių grupės pasiekimus. Akivaizdu, jog mokykloje pasiekimų įsivertinimo kultūra dar nėra išplėtotą, stokojama žinių, kaip daryti įtaką mokinių asmeninės pažangos augimui, kokias priemones, būdus, strategijas pasitelkti. Tikėtina, kad tikslingas mokinių įsitraukimas į mokymosi pasiekimų įsivertinimą, pasiektų rezultatų apmąstymą darytų teigiamą poveikį mokinių asmeninės pažangos augimui, skatintų prisiimti daugiau atsakomybės už savo mokymąsi. Išorės vertintojai daro išvadą, kad mokinių įsivertinimas pamokose yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.